

Nr 56.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning med vissa bestämmelser angående skogsvårdsavgifter från skyddsskogarna inom Jämtlands län; given Stockholms slott den 27 januari 1922.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Sven Linders.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 27. januari 1922.

Närvarande:

Statsministern och ministern för utrikes ärendena BRANTING, statsråden THORSSON, OLSSON, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, ÅKERMAN, LINDERS, SCHLYTER, ÖRNE.

Departementschefen, statsrådet Linders anför:

Vid anmälan den 6 maj 1921 av riksdagens skrivelse den 9 april 1921, nr 115, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående fondering av de från skyddsskogarna i Jämtlands län inflytande skogsvårdsavgifterna beslöt Kungl. Maj:t att i ärendet inhämta yttranden av domänstyrelsen samt läusstyrelsen i Jämtlands län. Sedan

Bihang till riksdagens protokoll 1922. 1 saml. 47 häft. (Nr 56.)

dessa myndigheter numera inkommit med sålunda infordrade utlåtanden, anhåller jag att, efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet, ånyo få anmäla ärendet.

Ifrågavarande skrivelse berör ett ämne, som även tidigare varit föremål för framställningar till Kungl. Maj:t och som härrör från följande förhållanden.

Då allmänna skogsvårdsbestämmelser 1903 infördes för de enskilda skogarna i landet, uppdelades dessa bestämmelser på två lagar, lagen angående vård av enskildes skogar (Sv. förf. saml. nr 79 s. 1) och lagen angående skyddsskogar (Sv. förf. saml. nr 79 s. 7), och ställdes de under den ena och den andra av dessa lagar hänförliga skogarna under olika myndigheter. I den förra lagen stadgades nämligen, att uppsikten över dess efterlevnad skulle tillkomma särskilda organ, benämnda skogsvårdsstyrelser, en inom varje landstingsområde, där lagen ägde tillämpning; enligt skyddsskogslagen åter, vars grundbestämmelse blev, att annan avverkning än till husbehov finge äga rum endast efter utsynning, skulle sådan utsynning verkställas av skogsstatens tjänstemän. I relation härtill utsades ock i 14 § av lagen angående vård av enskildes skogar, att denna lag ej skulle äga tillämpning i avseende å skyddsskogar. Enligt den samtidigt utfärdade förordningen angående skogsvårdsavgifter (Sv. förf. saml. nr 79 s. 15) skulle emellertid sådana avgifter utgöras även från skyddsskogarna, och häruti har icke någon ändring blivit gjord genom de senare författningarna i samma ämne, av vilka den nu gällande är av den 11 oktober 1912 (Sv. förf. saml. nr 275). De inflytande skogsvårdsavgifterna ingå, enligt vissa regler, bland de medel, som stå under skogsvårdsstyrelsernas förvaltning och av vilka dessa hava att lämna bidrag och understöd till skogsvårdsåtgärder m. m.

Under den första tiden av sin verksamhet förfor skogsvårdsstyrelsen inom Jämtlands läns landstingsområde, där den vida övervägande delen av landets skyddsskogar är till finnandes, på det sätt, att styrelsen, oavsett nyss återgivna bestämmelser om olika myndigheters befattning med skyddsskogarna och övriga enskilda skogar, lämnade hjälp och bidrag för kulturer och förbättringar jämväl å skyddsskogarna. Men under 1914 tillkännagav styrelsen, att den fått sin uppmärksamhet fäst på, att skyddsskogarna vore ställda uteslutande under skogsstatens tillsyn och att åt skogsvårdsstyrelserna och hos dem anställda tjänstemän och tillsyningsmän icke uppdragits någon som helst befattning med dessa skogar, samt att fördenskull styrelsen ansåge sig dädanefter böra undvika att biträda med upprättande av planer till nya

företag å skyddsskogsområdet eller bevilja anslag till utförande av sådana. Då emellertid styrelsen ansåge rättvist och billigt, att ägare av skogar inom skyddsskogsområdet i likhet med övriga enskilda skogsägare inom landstingsområdet erhöles bidrag av skogsvårdsmedel till sin skogsvård, ingick styrelsen — i skrivelse den 23 september 1915 — till Kungl. Maj:t med hemställan om vidtagande av sådan förklaring, tillägg eller ändring i författningarna angående den enskilda skogsvården, att skogsvårdsstyrelse måtte vara oförhindrad att antingen efter av vederbörande skogsstatstjänsteman på grund av verkställda undersökningar upprättade planer eller efter sådana, utförda av skogsvårdsstyrelsens tjänstemän, vilka vunne styrelsens godkännande, lämna anslag av skogsvårdsmedel till utförande av nödiga kulturåtgärder å skyddsskogsområde.

Det samma år församlade landstinget i länet gjorde det uttalande att, sedan plan eller förslag upprättats å skogskulturarbete, som efter prövning av skogsvårdsstyrelsen kunde godkännas, bidrag borde lämnas på vanligt sätt i mån av tillgängliga skogsvårdsavgifter utan undantag inom hela landstingsområdet, varefter landstinget i skrivelse den 23 oktober 1915 hos Kungl. Maj:t hemställde om vidtagande av de åtgärder, som kunde finnas lämpliga och nödiga för ett tillfredsställande ordnande av denna angelägenhet. I denna hemställan instämde hushållnings-sällskapets förvaltningsutskott.

Jämsides med dessa framställningar fördes frågan även fram från skogsägarhåll. Med anledning av skogsvårdsstyrelsens avslag å ansökningar om anslag för skogsdikning, vilka inkommit från ägare av skyddsskogar inom Frostvikens kommun, hänvände sig kommunen i skrivelse den 31 maj 1915 till Kungl. Maj:t för erhållande av rättelse i sådan mån, att kommunen måtte bli jämfäst med andra kommuner för erhållande av anslag från skogsvårdsfonder eller ock att de skogsvårdsavgifter, som inbetaltes från skyddsskogarna, måtte avsättas som särskild fond endast för dessas räkning, eller slutligen, där detta ej kunde bifallas, att skyddsskogarna måtte befrias från skogsvårdsavgifters erläggande. Samtidigt sökte Ströms trävaruaktiebolag, såsom ägare av skyddsskogar inom Ströms och Frostvikens socknar, vinna rättelse i det berörda avseendet genom framställning i ämnet till riksdagens justitieombudsman. Denne förklarade, att enär han hade att utöva tillsyn allenast över statens ämbets- och tjänstemän men icke över kommunala myndigheter eller över de för kommuner eller län för utförande av vissa funktioner utsedda styrelser eller korporationer, klagomålen mot skogsvårdsstyrelsen ej kunde av honom till prövning upptagas; men då det i saken föreliggande spörsmålet uppenbarligen vore av prin-

cipiell vikt för skogsväsendet i vissa län, ansåg sig justitieombudsmannen böra göra ett uttalande i frågan till Kungl. Maj:t för det avseende, detsamma kunde finnas förtjäna.

Av Kungl. Maj:t inforrades yttranden i ämnet från jägmästaren i Frostvikens revir, överjägmästaren i mellersta Norrlands distrikt, domänstyrelsen och länsstyrelsen i Jämtlands län, vilka samtliga kävdade en mot skogsvårdsstyrelsens förändrade ståndpunkt motsatt uppfattning rörande styrelsens befogenhet med avseende på skyddsskogarna. Frågan överlämnades därefter till den då sittande skogslagstiftningskommittén, vilken i sitt betänkande, dagtecknat den 9 december 1918, efter en noggrann utredning fann det otvivelaktigt, att skogsvårdsstyrelsens uppfattning, att den enligt gällande bestämmelser saknade befogenhet att befatta sig med skyddsskogar, vore den riktiga. Tillika uttalade emellertid kommittén, att det förhållande, att skyddsskogarna för närvarande icke kunde få del av de understödsmedel, till vilka de själva lämnat bidrag, borde avhjälpas, icke blott ur synpunkten av större rättvisa, utan även och icke mindre på den grund, att dessa skogar vore i ett särskilt behov av vårdande och kultiverande åtgärder. Sättet att avhjälpa det rådande missförhållandet blev för kommittén lätt funnet, till följd av kommitténs förslag att överföra skyddsskogarna från skogsstatens till skogsvårdsstyrelsens befogenhetssfär; samtidigt innebar nämligen förslaget, att de skogar, som stode under styrelsens tillsyn, också skulle vara berättigade till bidrag från skogsvårdskassan och därigenom bleve alltså den ifrågavarande konflikten löst av sig själv.

Den 18 augusti 1920 ingåvo aktiebolaget Tegefors verk och fem andra bolag till Kungl. Maj:t en skrivelse i ämnet. Häri uttalades till en början, att det vore tvivelaktigt, om den av skogslagstiftningskommittén föreslagna vägen till lösning av frågan vore den rätta, och att det under alla förhållanden torde dröja några år, innan kommitténs förslag kunde framläggas till slutgiltig behandling. Bolagen hemställde, att Kungl. Maj:t ville, under riksdagens medverkan, göra sådant tillägg till eller ändring av lagen angående vård av enskildes skogar, att någon tvekan icke kunde råda om skyddsskogsägarnas rätt till andel av utbetalda skogsvårdsavgifter eller, om sådan lagändring icke ansåges erforderlig, endera förklara skogsvårdsstyrelsen oförhindrad att utbetala skogsvårdsmedel till skyddsskogarna i fråga, efter av vederbörande skogsstatstjänstemän upprättade planer, eller, om detta ej läte sig göra, förordna det samtliga från och med 1920 års ingång från skyddsskogarna utdebiterade skogsvårdsmedel skulle fonderas för att av skogsvårdsstyrelsen förvaltas samt av densamma sedermera redovisas till den myndighet, som, sedan

Kungl. Maj:t och riksdagen fattat beslut i de frågor, skogslagstiftningskommittén framfört i sitt betänkande, kunde komma att handhava förvaltningen av skyddsskogsområdet.

Över denna framställning hava yttranden i tillstyrkande riktning avgivits av vederbörande skogsstatstjänstemän och domänstyrelsen, därvid styrelsen betonat skyddsskogarnas stora behov av bidrag till skogsvårdens främjande icke blott till avdikning av vattensjuka marker utan även till direkta kulturarbeten.

Slutligen väcktes förra året inom riksdagen motion om framställning hos Kungl. Maj:t, att de från skyddsskogarna i Jämtlands län inflytande skogsvårdsavgifterna måtte, intill dess frågan om skyddsskogarnas ställning till skogsvårdsstyrelse och skogsstat kunde bliva av riksdag och regering definitivt avgjord, avsättas till en särskild fond att av skogsvårdsstyrelsen förvaltas för att sedan komma skyddsskogarna inom nämnda län till godo. I motionen (nr 132 A. K.) uttalades bland annat, att sedan skyddsskogsägarna — genom 1903 års lag berövade självbestämmanderätten över sina skogar — till att börja med ställt sig avvisande mot alla påtryckningar om utförande av markförbättringsåtgärder eller kulturer, men ett energiskt arbete från skogsstatspersonalen och en mer allmän förståelse för skogarnas behov av vård och skötsel så småningom skapat lyckligare förhållanden i detta avseende, allt detta arbete nu vore tillspilloget och ett allmänt missnöje bland skyddsskogsägarna och ett slappnat intresse blivit en följd av anslagsfrågans nuvarande läge. Det kunde därför med fog påstås, att skogsvårdsstyrelsens åtgärd medfört de mest ödesdigra konsekvenser och rent av riktat en dödsstöt mot dessa ömtåliga skogar, enär icke blott en del bestånd tillfälligt försämrats utan säkerligen ock skogsmark förlorats för alltid genom fjällgränsens nedgående, som kunnat hindras genom i tid vidtagna åtgärder. Ett snabbt ingripande i denna fråga vore därför av nöden.

I anledning av denna motion har riksdagen, i sin av mig nu ånyo anmälda skrivelse, anfört, att riksdagen hölle före, att frågan i vad den rörde skyddsskogarna i allmänhet borde slutligt prövas i samband med det förslag till ny skogslagstiftning, som Kungl. Maj:t på grundvalen av skogslagstiftningskommitténs utredning torde komma att för riksdagen framlägga, men att riksdagen, utan att taga ställning till det i motionen i sådant avseende framsända förslaget, anhölle, att Kungl. Maj:t ville, i avvaktan på den slutliga prövningen av det väntade skogslagsförslaget, beträffande skyddsskogarna i riket taga i övervägande, huruvida icke provisoriska åtgärder för avhjälpan av de i motionen framhållna olägenheterna kunde anses erforderliga och lämpliga.

I häröver infortrat yttrande har domänstyrelsen hemställt om föreskrift, att de skogsvårdsavgifter, som hädanefter inflöte för virke, avverkat inom skyddsskogsområdet i Jämtlands län, skulle tillsvidare omhändertagas och förvaltas av länsstyrelsen intill dess nya lagbestämmelser för skyddsskogarna kunde bliva i vederbörlig ordning utfärdade. Tillika har domänstyrelsen framhållit, att det torde finnas fall, då fastighet inom nämnda län vore belägen till dels inom och till dels utom skyddsskogsområdet och att därför föreskrift syntes böra lämnas därom, att vid avgivande av deklaration enligt lagen om skogsaccis och om virkestaxering den 11 oktober 1912 (Sv. förf. saml. nr 274) skilda uppgifter skulle lämnas för virke, som vore avverkat inom skyddsskogsområdet, och för sådant, som avverkats från fastigheten i övrigt.

Skogsvårdsstyrelsen i Jämtlands län, som jämväl yttrat sig över riksdagens skrivelse, har därvid anfört, bland annat, följande:

Redan i sin framställning den 23 september 1915 hade skogsvårdsstyrelsen framhållit, att inom skyddsskogsområdet funnes betydande områden, där kulturåtgärder kunde med utsikt till framgång företagas och att styrelsen ansåge det överensstämmande med billighet och rättvisa att skogsägarna inom skyddsskogsområdet komme i åtnjutande av förmåner, motsvarande dem, som andra enskilda skogsägare erhöle till sin skogsvård. Denna uppfattning hade styrelsen icke funnit anledning frångå, men det oaktat nödgades styrelsen såsom sin åsikt framhålla, att den ifrågasatta fonderingen av de från skyddsskogarna inflytande skogsvårdsavgifterna varken vore erforderlig eller lämplig, emedan frågan om nämnda avgifters användning vore beroende av utformningen av bestämmelserna i den väntade nya lagstiftningen och därför borde lösas i samband med denna lagstiftning. I motionen hade framhållits, hurusom skogsvårdsstyrelsens åtgärd att icke lämna bidrag till skogsvårdsarbeten å skyddsskogsområdet medfört de mest ödesdigra konsekvenser, rent av riktat en dödsstöt mot de ömtåliga skyddsskogarna, och att de år som gått sedan understödet till skogsvårdsändamål å dessa skogar indragits, kunde utan överdrift benämnas skyddsskogarnas tillbakagångsperiod. För påvisande av överdriften, för att icke säga ovederhäftigheten, i dessa påståenden ville skogsvårdsstyrelsen anföra, att direkta anslag beviljats endast för dikningsföretag, avseende att förhindra försumpning av skogsmark eller förbättra vattensjuk sådan mark. Huru förvånansvärt ringa skyddsskogarnas intresse varit för denna markförbättringsåtgärd, som dock vore en bland de viktigaste inom landstingsområdet, belystes därav att, då under åren 1905—1912, under vilken tid anslag beviljats till skogsägare inom hela landstingsområdet, till dikningsföretag utgått sammanlagt för 1,229 företag 460,725 kronor 79 öre, därav utgått till skyddsskogsområdet för 128 företag endast 30,518 kronor, motsvarande 6.6 procent. Att döma av motionärernas överdrivna skildringar skulle man kunna få den uppfattningen, att övriga skogsvårdande åtgärder till någon väsentlig del bekostats av skogsvårdsmedel. Så vore dock icke förhållandet. Till frivilliga skogskulturer hade lämnats fri ledning av styrelsens personal samt fritt frö och plantor; för lämnande av anvisningar rörande avverkning, upprättande av avverkningsplaner och utsyningar hade lämnats fritt sakkunnigt biträde två dagar

för varje hemman, där sådant begärts. Frånsåge man anslagen för torrlägningsföretag, för vilka skogsägarna inom skyddsskogsområdet visat så ringa intresse, och det fria biträdet för anvisningar m. m., vilket ju icke komme i fråga beträffande skyddsskogarna på grund av den kostnadsfria utsyningen, skulle återstå endast den fria ledningen samt fritt frö och plantor vid frivilliga kulturer, varav ägare av skyddsskogar icke kommit i åtnjutande. Avsaknaden av denna förmån kunde omöjligt hava haft de olycksdiga påföljder motionärerna framhållit, då det kunde starkt ifrågasättas, huruvida skogskulturer med sådd eller plantering kunde ifrågakomma å de egentliga skyddsskogarna. Man borde icke utan vidare utgå ifrån, att kultur- och markberedningsåtgärder där kunde utföras utan att det med skyddsskogslagen avsedda ändamål äventyrades, eller att dylika åtgärder vore ekonomiskt möjliga. Innan sådana åtgärder i större omfattning vidtoges, vore det välbetänkt att avvakta resultatet av skogsförsöksanstaltens kulturförsök å det egentliga skyddsskogsområdet. De skogsområden inom skyddsskogsgränsen, vilka styrelsen ansåge icke bort hänföras till skyddsskogar, syntes styrelsen kunna behandlas på samma sätt som andra enskilda skogar, därest sådan lagändring ägde rum, att skogsägarna inom skyddsskogsområdet, som erhöles utsyning grundad på hans åtagande att vidtaga skogsvårdsåtgärder, förpliktades att utföra desamma. För detta ändamål och för de skogsvårdsåtgärder, som i övrigt kunde ifrågakomma, vore fondering av skogsvårdsavgifter icke erforderlig. Den ifrågasatta fonderingen skulle kunna hava rent skadliga påföljder, i det de unga män, som vanligen verkställde utsyningarna å skyddsskogsområdet, med kännedom om fondens tillvaro läte förleda sig att verkställa utsyningar i större utsträckning än som vore förenligt med skogens återväxt och framtida bestånd. Det kunde redan nu iakttagas, att nödig varsamhet vid utsyningarna mångenstädes icke iakttagits, och till och med att återväxten genom för hård avverkning äventyrats. Därest emellertid den ifrågasatta fonderingen skulle komma till stånd, syntes det lämpligare att uppdraga dessa medels förvaltning åt skogsvårdsstyrelsen än åt länsstyrelsen, förnämligast därför att skogsvårdsstyrelsen vore underkastad utgifter för skogsvårdsavgifternas erhållande, vilka borde drabba både den del därav, som styrelsen erhöles till sina utgifter, och den del som fonderades.

Slutligen har länsstyrelsen i yttrande över riksdagsskrivelsen anført, att det visserligen enligt länsstyrelsens mening vore oriktigt att hänföra skyddsskogslagens överklagade ineffektivitet eller det mindre tillfredsställande tillstånd, vari skyddsskogarna befunno sig, uteslutande eller ens huvudsakligen till den omständigheten att anslag ur skogsvårdsmedlen till dem ej lämnats, ity att dessa missförhållanden nog mest berodde på andra omständigheter, främst det sätt, varpå utsyningarna varit ordnade och verkställda, samt den bristande tillsynen över avverkningarna, men att detta ej hindrade, att ett tillgodoseende av behovet av skogsvårds- och kulturåtgärder vore högeligen av nöden vad skyddsskogarna anginge. Länsstyrelsen instämde i domänstyrelsens yttrande, med den avvikelsen att de fonderade medlen borde kvarbliva hos skogsvårdsstyrelsen till särskild förvaltning och redovisning och icke överföras till länsstyrelsen.

Departements-
chefen.

Då jag härefter övergår till att yttra mig över vad sålunda förekommit, får jag till en början framhålla, att ehuru väl riksdagens hemställan omfattar samtliga skyddsskogar i riket, någon anledning icke synes mig föreligga att nu taga i betraktande andra än de inom Jämtlands län befintliga skyddsskogarna, rörande vilka den föreliggande frågan närmast uppkommit. Vad angår de skyddsskogar, som finnas inom andra län, hava nämligen icke, såvitt jag har mig bekant, några klagomål i det förevarande avseendet försports.

Vid övervägandet av vad i ärendet förekommit fästes uppmärksamheten främst vid den enstämmiga uppfattningen om, att de nuvarande förhållandena i fråga om skyddsskogarna inom Jämtlands län och deras uteslutning från bidrag ur skogsvårdskassan äro otillfredsställande ur såväl rättmätighetens som den praktiska skogsvårdens synpunkt. Denna uppfattning synes mig icke heller kunna jävas. De ändrade bestämmelser, som erfordras för ett slutgiltigt ordnande av denna fråga, anser jag emellertid, i likhet med riksdagen, böra prövas och avfattas i samband med övriga de enskildas skogar rörande lagstiftningsfrågor, som äro under förberedelse. Men på samma gång har vad som framhållits angående skyddsskogarnas tillstånd och behovet av skogsvårdsåtgärder därstädes synts mig giva vid handen, att understödjandet av dylika åtgärder bör möjliggöras så snart ske kan. Med anledning härav och då det befunnits, att något förslag i nyssberörda skogslagstiftningsfrågor på grund av ämnets vidlyftighet icke, såsom varit att hoppas, kunnat framläggas vid detta års riksdag, har jag undersökt möjligheten och lämpligheten av att, utan föregripande av blivande lagstiftning, vidtaga provisoriska åtgärder i den förevarande frågan.

Vad som i sådant hänseende torde kunna komma i fråga är antingen beredande av skogsvårdsbidrag åt skyddsskogarna redan nu eller ock avsättande av skogsvårdsavgifterna från nämnda skogar till en särskild fond för att sedermera kunna komma samma skogar till godo.

Ehuru utredningen, såsom redan nämnts, giver vid handen huru som det vore mest önskligt att omedelbart bereda skyddsskogarna understöd, har man det oaktat i de avgivna framställningarna och yttrandena efter vad det vill synas, närmast tänkt sig en fondering. Detta torde bero dels därpå, att de från ett visst skogsområde, här skyddsskogarna, erlagda skogsvårdsavgifterna ansetts böra i sin användning komma samma område till godo, dels ock därpå att en fondering ansetts innebära något mindre och därför lättare åstadkommet än bestämmelser om omedelbart understöd. Härvid torde särskilt tagits hänsyn till de svårigheter,

som uppkomme därav att olika myndigheter handhade utsyningarna och skogsvårdsmedlen.

Dessa svårigheter hava bland annat framhållits av skogslagstiftningskommittén, som därvid särskilt påpekat de fall, där understödda skogsvårdsåtgärder skulle stå i samband med utstämpling och avverkning, och hurusom därvid meningsskiljaktighet kunde uppstå mellan skogsvårdsstyrelsen och utstämplingsförrättaren rörande olika åtgärders lämplighet. På samma gång har emellertid kommittén erinrat om det förhållandet, att före 1914 understöd och biträde av skogsvårdsstyrelsen lämnats åt skyddsskogsägarna. Och ser man på den hemställen, som skogsvårdsstyrelsen 1915 gjorde till Kungl. Maj:t, att styrelsen måtte varda oförhindrad att antingen efter av vederbörande skogsstatstjänsteman upprättade planer eller efter sådana, utförda av styrelsens tjänstemän, vilka vunne styrelsens godkännande, lämna anslag av skogsvårdsmedel till utförande av nödiga kulturåtgärder å skyddsskogsområde, torde skogsvårdsstyrelsen då icke hava ansett det vara förenat med någon större svårighet att i det angivna hänseendet samarbeta med skogsstatstjänstemännen. Icke heller synes skogsvårdsstyrelsens nu över riksdagens skrivelse avgivna yttrande innefatta någon förändrad ståndpunkt härutinnan, enär det ju däri heter, att de skogsområden inom skyddsskogsgränsen, vilka styrelsen ansåge icke hava bort hänföras till skyddsskogar, syntes styrelsen kunna behandlas på samma sätt som andra enskilda skogar, därest sådan lagändring ägde rum, att skogsägare inom skyddsskogsområdet, som erhöle utsyning grundad på hans åtagande att vidtaga skogsvårdsåtgärder, förpliktades att utföra desamma. Skogsvårdsstyrelsen vänder sig sålunda varken mot tanken att styrelsen skulle lämna bidrag till skogsvårdsåtgärder, som i anslutning till verkställda utsyningar planlagts av utsyningsförrättaren, eller mot dennes övervakande av att nämnda åtgärder verkligen och ordentligen utföras.

På grund av de utav mig anförda synpunkterna anser jag mig alltså böra hemställa om sådan åtgärd i anledning av de gjorda framställningarna, att skyddsskogarna inom Jämtlands län snarast möjligt må kunna få tilldelning ur skogsvårds-kassan för utförandet av skogsvårdsarbeten. Därvid torde emellertid tillika böra tagas fasta på den uti ärendet antydda uppdelningen mellan de från berörda skyddsskogar och de från övriga skogar inom länet inflytande skogsvårdsavgifterna. Ty på samma gång som därigenom de från flera håll omfattade tanken att bevara de från dessa skogar erlagda avgifterna för deras eget behov vinner beaktande, står det ock i bättre överensstämmelse med ett öppethållande av frågans slutliga lösning i den väntade lagstiftningen.

Innebörden av min hemställan är alltså, att de från skyddsskogarna i Jämtlands län inflytande skogsvårdsavgifterna skola hållas avskilda för sig samt efter frånräknandet av de tio procent därav, som enligt förordningen om skogsvårdsavgift skola redovisas till statskontoret, av skogsvårdsstyrelsen i länet förvaltas och användas för berörda skogars räkning.

De bestämmelser, som i enlighet härmed torde erfordras, hänföra sig dels till de stadganden i nu gällande skogsvårdsförfattningar, som befunnits utgöra ett hinder för skogsvårdsstyrelsen att lämna skyddsskogsägarna bidrag ur skogsvårds-kassan, och dels till gällande regler för skogsvårdsavgifternas utgörande.

Vad de förstberörda stadgandena beträffar, stå de i sådant sammanhang med övriga bestämmelser i vederbörande författningar, att de svårigen skulle kunna göras till föremål för särskild behandling och ändring i det förevarande avseendet, och jag har därför låtit utarbета förslag till en särskild förordning i ämnet.

Beträffande erläggandet av skogsvårdsavgifterna och deras inlevererande till vederbörande skogsvårdsstyrelser är enligt gällande föreskrifter det regelmässiga förloppet följande. Den avgiftspliktige avgiver enligt fastställt formulär före den 1 april varje år skriftlig deklARATION rörande det nästföregående år avverkade virke, varför skogsvårdsavgift skall erläggas, och tillika innehållande uppgift om skogens beteckning och läge. Deklarationen avlämnas till vederbörande kommunalnämnds ordförande, och kommunalnämnden taxerar det skogsvärde av den uppgivna virkesmängden, varefter skogsvårdsavgift skall utgå. Över taxeringen upprättas av ordföranden en särskild längd, kallad skogsvårdsavgiftslängd, däri för en var upptages det skogsvärde, för vilket han inom kommunen taxerats och den skogsvårdsavgift, som därå belöper. Längden insändes till länsstyrelsen, som dels låter för varje uppbördsdistrikt upprätta sammandrag över skogsvårdsavgiftslängderna, upptagande det för varje längd debiterade sammanlagda skogsvårdsavgiftsbeloppet, dels ock till vederbörande debiteringsförrättare med order om debitering översänder berörda längder med tillhörande sammandrag. Härefter debiteras, uppbäras och redovisas skogsvårdsavgifterna i samma ordning, som är stadgad i fråga om utskylder till kronan, och slutligen låter länsstyrelsen av de influtna skogsvårdsavgifterna utbetala stadgad andel, eller nittio procent, till vederbörande skogsvårdsstyrelse.

Vad som erfordras för den åsyftade separationen av de från de ifrågakvarande skyddsskogarna utgående skogsvårdsavgifterna torde sålunda vara dels föreskrifter om uttryckligt angivande rörande nämnda skogar

av deras skyddsskogsegenskap i såväl deklarationen som skogsvårdsavgiftslängden och dels föreskrift för länsstyrelsen i Jämtlands län att vid utbetalandet till skogsvårdsstyrelsen av skogsvårdsavgiftsmedlen uppgiva, huru stor del av dessa influtit från skyddsskogarna.

Av skogsvårdsstyrelsen har i dess yttrande över riksdagens skrivelse framhållits, att styrelsen vore underkastad utgifter för skogsvårdsavgifternas erhållande och att dessa utgifter, om den från skyddsskogarna härflytande delen av skogsvårdsavgifterna fonderades, borde drabba såväl denna del som den del av avgifterna, vilken styrelsen erhöle till sina utgifter. En sådan fördelning av omkostnaderna för skogsvårdsavgifternas erhållande bör givetvis även ske med den av mig förordade anordningen med de avgifter, som erläggas från skyddsskogarna. Någon särskild föreskrift härom synes mig dock icke erforderlig, utan lärer av bestämmelserna i 44 § av lagen om skogsaccis m. m. följa, att de medel, av vilka skogsvårdsstyrelsen enligt det anförda skulle äga att lämna understöd åt skyddsskogarna, skulle bliva de från dessa skogar influtna skogsvårdsavgifterna efter avdrag av därå belöpande omkostnadsandel.

För att det åsyftade understödet till skyddsskogarna så fort som möjligt skall komma dessa till del böra föreskrifterna om angivande av skyddsskogsegenskapen träda i tillämpning redan i fråga om de avgifter, som detta år skola lämnas.

Dessa föreskrifter sammanhöra emellertid med vad som är reglerat i lagen om skogsaccis och om virkestaxering med för dess tillämpning fastställda formulär till deklaration och skogsvårdsavgiftslängd, och då dessa ämnen tillhöra finansdepartementets handläggning, har ärendet i denna del varit överlämnat åt chefen för nämnda departement, vilken lärer komma att senare i dag hemställa om utfärdande av kungörelse med föreskrift att från och med innevarande år skall vid virkesdeklaration, varom nyss sagts, ävensom i vederbörande skogsvårdsavgiftslängd angivas skogens egenskap av skyddsskog.

Föreskriften för länsstyrelsen återigen har sin plats bland bestämmelserna i kungörelsen angående uppbörd av skogsvårdsavgifter m. m. och bör följaktligen genom en ny kungörelse införas därstädes samtidigt med utfärdande av förordning om avskiljande av skogsvårdsavgifter från skyddsskogar i länet.

Föredragande departementschefen uppläser härefter berörda inom jordbruksdepartementet utarbetade, såsom bilaga vid detta protokoll fogade förslag till förordning med vissa bestämmelser angående skogs-

vårdsavgifter från skyddsskogarna inom Jämtlands län samt anför ytterligare:

I anslutning till vad jag sålunda anfört hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att antaga härvid fogade förslag till förordning med vissa bestämmelser angående skogsvårdsavgifter från skyddsskogarna inom Jämtlands län.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen förordna, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Hugo Nordlander.

Bilaga.

Förslag
till
Förordning

med vissa bestämmelser angående skogsvårdsavgifter från skyddsskogarna inom Jämtlands län.

Härigenom förordnas, att den del av de till skogsvårdsstyrelsen i Jämtlands läns landstingsområde från länsstyrelsen inflytande skogsvårdsavgifter, vilken enligt länsstyrelsens uppgift erlagts från skyddsskogar, skall hållas avskild från övriga under skogsvårdsstyrelsens förvaltning stående medel *samt att* skogsvårdsstyrelsen skall äga att därav lämna understöd och bidrag till kultur- och andra skogsvårdsåtgärder å skyddsskogarna inom länet.